

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2013 r.

w sprawie współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej

Na podstawie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855 i 1166) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
- 2) ustawie o rachunkowości – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330);
- 3) kasie – rozumie się przez to spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, o której mowa w art. 2 ustawy;
- 4) Kasie Krajowej – rozumie się przez to Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, o której mowa w art. 41 ustawy.

§ 3. Współczynnik wypłacalności kasy oblicza się w procentach jako pomnożony przez 100 ułamek, którego:

- 1) licznikiem jest wartość funduszy własnych;
- 2) mianownikiem jest suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego oraz operacyjnego pomnożona przez 20.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

§ 4. 1. Aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe wycenia się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości oraz przepisach szczególnych o rachunkowości kas, o ile przepisy rozporządzenia nie stanowią inaczej.

2. Wyrażone w walutach obcych wielkości przelicza się na walutę polską według ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski średniego kursu obowiązującego na dzień przeliczenia.

§ 5. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako 5% sumy aktywów ważonych ryzykiem i sumy udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem.

2. W celu przypisania wag ryzyka poszczególnym kategoriom aktywów dokonuje się następującej klasyfikacji podmiotów:

- 1) podmioty klasy I:
 - a) Skarb Państwa,
 - b) Narodowy Bank Polski;
- 2) podmioty klasy II:
 - a) banki krajowe i instytucje kredytowe oraz banki zagraniczne mające siedzibę w państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), państwach, które zawarły porozumienia w sprawie udzielania kredytów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym w związku z Ogólnym Porozumieniem o Zaciąganiu Kredytów (GAB),
 - b) Kasa Krajowa,
 - c) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki;
- 3) podmioty klasy III – kasy;
- 4) podmioty klasy IV – członkowie kasy, o których mowa w art. 10 ustawy, oraz inne podmioty, które nie zostały ujęte jako podmioty klasy I, II lub III.

3. Sumę aktywów ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę wartości poszczególnych kategorii aktywów pomnożonych przez przypisane im procentowe wagi ryzyka:

- 1) waga ryzyka 0%:
 - a) środki pieniężne w kasie i równoważne pozycje gotówkowe,
 - b) należności od podmiotów klasy I,
 - c) należności od podmiotów klasy II, III i IV – w części zabezpieczonej:

- kwotą środków pieniężnych przeniesionych na kasę do czasu spłaty należności w celu zabezpieczenia wiarytelności kasy,
 - gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy I,
 - dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentami są podmioty klasy I,
- d) obligacje lub inne papiery wartościowe, których emitentami są podmioty klasy I,
- e) obligacje lub inne papiery wartościowe, których emitentami są podmioty klasy II, III lub IV – w części gwarantowanej (poręczonej) przez podmioty klasy I;
- 2) waga ryzyka 20%:
- a) środki pieniężne w drodze,
 - b) lokaty, wkłady lub udziały w Kasie Krajowej,
 - c) należności od podmiotów klasy II – w części nieobjętej wagą ryzyka 0%,
 - d) jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.²⁾),
 - e) papiery wartościowe, których emitentami są podmioty klasy II – w części nieobjętej gwarancją (poręczeniem) przez podmioty klasy I,
 - f) należności od podmiotów klasy III, których pierwotny termin zapadalności jest nie dłuższy niż 3 miesiące, z wyłączeniem należności, których pierwotny termin zapadalności jest nie dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli istnieje zamiar ich odnawiania po upływie terminu zapadalności tak, że ich termin zapadalności przekracza 3 miesiące,
 - g) należności od podmiotów klasy III i IV – w części zabezpieczonej gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy II lub dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentami są podmioty klasy II;
- 3) waga ryzyka 50%:
- a) należności od podmiotów klasy III, których pierwotny termin zapadalności jest dłuższy niż 3 miesiące,
 - b) należności w walucie polskiej od podmiotów klasy III i IV – w części nieobjętej wagami ryzyka 0% i 20%, zabezpieczonej hipoteką ustanowioną na nieruchomości

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 106, poz. 670, Nr 126, poz. 853 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 152, poz. 900 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 596, 1385 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 70.

mieszkalnej, którą dłużnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał albo oddał lub odda w najem lub dzierżawę – do wysokości kwoty równej 50% wartości ustalonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy, a jeżeli:

- kwota ta jest wyższa niż wartość ujawniona w księdze wieczystej – uwzględnia się wartość hipoteki ujawnionej w księdze wieczystej,
- w wycenie nie została uwzględniona wartość innych obciążeń niż wartość hipoteki – wartość ustaloną na podstawie wyceny pomniejsza się o wartość tych obciążeń;

4) waga ryzyka 100%:

- a) należności nieobjęte wagami ryzyka 0%, 20%, 50% lub 150%,
- b) akcje podmiotów, które są przedmiotem obrotu na giełdzie, wchodzące w skład co najmniej jednego z indeksów giełdowych określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- c) papiery wartościowe, których emitentami są podmioty klasy III lub IV – w części nieobjętej gwarancją (poręczeniem) przez podmioty klasy I,
- d) pozostałe aktywa nieobjęte wagami ryzyka 0%, 20%, 50% lub 150%;

5) waga ryzyka 150% w:

- a) zaangażowania kapitałowe kasy wobec podmiotów świadczących usługi pomocnicze względem działalności kasy oraz podmiotów zależnych w rozumieniu ustawy o rachunkowości lub powiązanych z Kasą Krajową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, 1385 i 1529),
- b) papiery wartościowe – w części nieobjętej niższymi wagami ryzyka.

4. Sumę udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę iloczynów ekwiwalentów bilansowych udzielonych zobowiązań pozabilansowych i odpowiadających im procentowych wag ryzyka; przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Aktywom i udzielonym zobowiązaniom pozabilansowym, których spłata uzależniona jest od podmiotu innego niż dłużnik, przypisuje się wyższą z wag ryzyka przypisanych dłużnikowi albo temu podmiotowi.

6. Ekwiwalent bilansowy udzielonego zobowiązania pozabilansowego oblicza się jako iloczyn nominalnej wartości zobowiązania i procentowej wagi ryzyka produktu przypisanej temu zobowiązaniu, gdzie:

- 1) waga ryzyka produktu 0% (ryzyko niskie) – odnosi się do niewykorzystanych zobowiązań kredytowych (zobowiązań udzielenia kredytu) z pierwotnym terminem wymagalności do jednego roku lub które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdym czasie bez zachowania okresu wypowiedzenia;
- 2) waga ryzyka produktu 50% (ryzyko średnie) – odnosi się do niewykorzystanych udzielonych zobowiązań kredytowych (zobowiązań udzielenia kredytu) i podobnych zobowiązań z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku;
- 3) waga ryzyka produktu 100% (ryzyko wysokie) – odnosi się do pozostałych udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

§ 6. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego oblicza się metodą wskaźnika.

2. Wskaźnik stanowi średnią arytmetyczną wyników za okres trzech lat.

3. Średnią arytmetyczną oblicza się na koniec roku obrotowego na podstawie wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów jako iloraz sumy dodatnich wartości wyników i liczby lat z dodatnimi wartościami wyników.

4. Jeżeli dane finansowe nie zostały zbadane przez biegłego rewidenta, kasa wykorzystuje dane szacunkowe. Po uzyskaniu opinii z badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta kasa dokonuje niezwłocznie ponownego wyliczenia wskaźnika.

5. W obliczeniach średniej arytmetycznej nie uwzględnia się wyniku za którykolwiek z dwunastomiesięcznych okresów z ostatnich trzech lat obrotowych, jeżeli jest ujemny albo równy zero.

6. Wynik oblicza się jako sumę pozycji rachunku zysków i strat kasy określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, przy czym każdą pozycję uwzględnia się odpowiednio ze znakiem dodatnim albo ujemnym.

7. W wyniku nie uwzględnia się następujących pozycji rachunku zysków i strat:

- 1) salda utworzonych i rozwiązanych odpisów aktualizujących;
- 2) kosztów operacyjnych, w tym kosztów z tytułu opłat za usługi na rzecz kasy;
- 3) zrealizowanych zysków i strat ze sprzedaży należności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek;
- 4) przychodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie;
- 5) przychodów z tytułu odszkodowań uzyskanych z tytułu ubezpieczenia;
- 6) kosztów usług pośrednictwa finansowego, usług windykacyjnych oraz usług świadczonych przez Kasę Krajową na rzecz kasy na podstawie art. 44 ustawy.

8. W celu określenia wyniku przychody z tytułu leasingu operacyjnego oraz z tytułu najmu lub dzierżawy nieruchomości komercyjnych uwzględnia się w pozostałych przychodach operacyjnych, a przychody i koszty z tytułu leasingu finansowego – odpowiednio w przychodach albo kosztach z tytułu odsetek.

§ 7. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowi 9,375% wskaźnika, o którym mowa w § 6 ust. 2.

2. Wymóg kapitałowy oblicza się według wzoru:

$$K = \frac{\sum_{i=-3}^{-1} \max(w_i; 0)}{n} \times 9,375 \%$$

gdzie:

K – oznacza wymóg kapitałowy;

w_i – oznacza roczny wynik w i – tym roku, ustalony zgodnie z § 6 ust. 1–7;

n – oznacza liczbę lat, w których $w_i > 0$.

3. Przy obliczaniu wymogu na dany rok obrotowy ($i = 0$) uwzględnia się rok, na koniec którego dokonuje się obliczeń ($i = -1$), i dwa kolejne lata poprzedzające ten rok ($i = -2, -3$); przy obliczaniu wymogu na ostatni dzień roku obrotowego uwzględnia się ten rok obrotowy oraz dwa kolejne lata poprzedzające ten rok.

§ 8. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego oblicza się dla pozycji walutowej netto kasy jako:

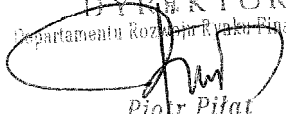
- 1) 5% pozycji walutowej netto kasy – jeżeli pozycja walutowa netto kasy jest wyższa niż 2% funduszy własnych kasy;
- 2) zero – jeżeli pozycja walutowa netto kasy nie jest wyższa niż 2% funduszy własnych kasy.

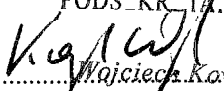
2. Pozycję walutową netto kasy oblicza się jako różnicę sald wartości wszystkich aktywów i pasywów bilansowych, wykazywanych w walutach obcych, obliczoną dla wszystkich walut łącznie, przy czym pozycja:

- 1) długa oznacza nadwyżkę salda aktywów nad saldą pasywów;
- 2) krótka oznacza nadwyżkę salda pasywów nad saldą aktywów;
- 3) domknięta występuje w przypadku gdy saldo aktywów jest równe saldu pasywów.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 stycznia 2014 r.

MINISTER FINANSÓW

DYREKTOR
Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego

Piotr Piłat
.....
(od is Dyrektora Departamentu)

Akceptuję
PODS_KR_TK.Z S.ANU

Wojciech Kowalczyk.....
(podpis członka Kierownictwa
Ministerstwa Finansów nadzorującego
Departament projektujący)

Za zgodność pod
względem prawnym
i redakcyjnym
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Grzegorz Dostatni

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Finansów
z dnia 2013 r. (poz. ...)

Załącznik nr 1

**INDEKSY GIEŁDOWE, O KTÓRYCH MOWA W § 5 UST. 3 PKT 4 LIT. B
ROZPORZĄDZENIA**

Lp.	Nazwa indeksu	Kraj
1.	S&P All Ords	Australia
2.	ATX	Austria
3.	BEL20	Belgia
4.	SaoPaulo – Bovespa	Brazylia
5.	PX 50	Czechy
6.	CSE M&P Gen	Cypr
7.	OMX Copenhagen 20	Dania
8.	DJ Euro STOXX 50	Indeks międzynarodowy
9.	Euronext 100	Indeks międzynarodowy
10.	OMX Tallin	Estonia
11.	OMX Helsinki General	Finlandia
12.	CAC40	Francja
13.	Athens Gen	Grecja
14.	IBEX35	Hiszpania
15.	EOE25	Holandia
16.	Hang Seng	Hongkong
17.	ISEQ Overall	Irlandia
18.	ICEX-15	Islandia
19.	Nikkei225	Japonia
20.	TSE35	Kanada
21.	OMX Vilnius	Litwa
22.	Lux General	Luksemburg
23.	OMX Riga	Łotwa
24.	MSE Share Index	Malta
25.	IPC Index	Meksyk

26.	DAX	Niemcy
27.	Oslo All-Share	Norwegia
28.	WIG20	Polska
29.	PSI General	Portugalia
30.	SAX	Słowacja
31.	SBI 20	Słowenia
32.	SMI	Szwajcaria
33.	OMX Stockholm 30	Szwecja
34.	S&P 500	USA
35.	Dow Jones Ind. Av.	USA
36.	NASDAQ	USA
37.	BUX	Węgry
38.	FTSE 100	Wielka Brytania
39.	FTSE mid-250	Wielka Brytania
40.	MIB 30	Włochy

**POZYCJE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT KASY DO OBLICZENIA WYNIKU,
O KTÓRYCH MOWA W § 6 UST. 6 ROZPORZĄDZENIA**

1.	Wynik z tytułu odsetek ¹⁾
2.	Wynik z tytułu prowizji ²⁾
3.	Wynik z tytułu wyceny i zrealizowany wynik ze sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ³⁾
4.	Wynik z różnic kursowych ⁴⁾
5.	Pozostałe przychody operacyjne ⁵⁾

Objaśnienia:

- ¹⁾ Wynik z tytułu odsetek – rozumie się przez to różnicę pomiędzy:
- 1) przychodami osiągniętymi z tytułu odsetek od środków na rachunkach bieżących i lokat kasy, udzielonych przez kasę kredytów i pożyczek, dłużnych papierów wartościowych, w tym dyskonta oraz innych przychodów o podobnym charakterze a
 - 2) kosztami odsetkowymi poniesionymi z tytułu naliczonych przez kasę odsetek od oszczędności członków kasy, zaciągniętych przez kasę kredytów i pożyczek oraz innych kosztów o podobnym charakterze.
- ²⁾ Wynik z tytułu prowizji – rozumie się przez to różnicę pomiędzy:
- 1) przychodami z tytułu prowizji osiągniętymi z tytułu pobieranych przez kasę prowizji od udzielonych kredytów i pożyczek, wystawionych poręczeń, linii kredytowych oraz innych przychodów o podobnym charakterze a
 - 2) kosztami z tytułu prowizji poniesionymi od zaciąganych przez kasę kredytów i pożyczek, linii kredytowych oraz innych kosztów o podobnym charakterze.
- ³⁾ Wynik z tytułu wyceny i zrealizowany wynik ze sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych – rozumie się przez to ujęty w przychodach lub kosztach:
- 1) wynik z wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, z wyłączeniem odsetek i różnic kursowych;
 - 2) zrealizowany wynik ze sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych, z wyłączeniem zrealizowanych zysków i strat ze sprzedaży należności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Zrealizowany wynik ze sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych obejmuje także przychody z tytułu otrzymanych dywidend.
- ⁴⁾ Wynik z różnic kursowych – rozumie się przez to różnice kursowe ustalone zgodnie z przepisami art. 30 ustawy o rachunkowości.
- ⁵⁾ Pozostałe przychody operacyjne – rozumie się przez to przychody zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem rozwiązanych odpisów aktualizujących, przychodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie oraz przychodów z tytułu odszkodowań uzyskanych z tytułu ubezpieczenia.

UZASADNIENIE

Stosownie do treści art. 24 ust. 6 *ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 855 i 1166), zwanej dalej „ustawą”, minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego i Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, zwanej dalej Kasą Krajową, sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, zwanej dalej kasą, mając na względzie w szczególności konieczność uwzględnienia rodzajów i poziomu ryzyka występującego w działalności kasy oraz wymaganego poziomu funduszy własnych przez kasę.

Ustawa wymaga, by każda kasa utrzymywała sumę funduszy własnych na takim poziomie, aby współczynnik wypłacalności kasy wynosił nie mniej niż 5%. Współczynnik wypłacalności jest jednym z kluczowych parametrów pozwalających na określenie kondycji finansowej kasy. Wskazuje jak duży jest bufor bezpieczeństwa dla deponentów i wierzycieli na wypadek nieoczekiwanych strat, które może ponieść kasa. W sytuacji, gdy współczynnik ten jest nieadekwatny do skali prowadzonej działalności, istnieją możliwości reakcji poprzez podwyższenie kapitału własnego albo ograniczenie szeroko rozumianej działalności kredytowej.

Przedstawiony projekt rozporządzenia, wypełniając ustawową delegację, uszczegóławia sposób i zasady obliczania współczynnika wypłacalności kasy, uwzględniając występujące w działalności kasy rodzaje i poziomy ryzyka. Wskazuje jednocześnie następujące wymogi kapitałowe, odnoszące się do poszczególnych rodzajów ryzyka:

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego,
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego.

Celem przyjętej regulacji jest stworzenie miernika kondycji finansowej kasy, umożliwiającego określenie stabilności finansowej kasy, jak również pozwalającego na wskazanie zasobów środków, które mogą być przeznaczone na akcję kredytową.

Opisany w projekcie rozporządzenia **sposób obliczania współczynnika wypłacalności** kasy jest zbieżny ze sposobem obowiązującym bank, z tym, że uwzględnia on, że kasa obowiązana będzie utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie 5%, a nie 8%, jak ma to miejsce w przypadku banku.

Opisany w projekcie rozporządzenia **sposób obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego** jest zbieżny z zasadami obowiązującymi bank przed wprowadzeniem przepisów *dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe* (Dz. Urz. UE L 2006 Nr 177, str. 1), tj. określonymi w *dyrektywie 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe* (Dz. Urz. UE L 2000 Nr 126, str. 1), z uwzględnieniem charakteru instytucji kredytowej, jaką jest kasa, poziomu wrażliwości na ryzyko i możliwego stopnia złożoności.

W zakresie przypisania wag ryzyka należnościom od kasy oparto się na zasadach obowiązujących bank obecnie, określonych w *dyrektywie 2006/48/WE*.

Opisany w projekcie rozporządzenia **sposób obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego** jest zbieżny z zasadami obecnie obowiązującymi bank, określonymi w *dyrektywie 2006/48/WE*, z uwzględnieniem charakteru instytucji kredytowej, jaką jest kasa, poziomu wrażliwości na ryzyko i możliwego stopnia złożoności.

Biorąc powyższe pod uwagę, projekt uwzględnia tylko najprostszą z trzech metod, które może stosować bank. Wprowadzenie pozostałych metod wyznaczania wymogów kapitałowych, dostępnych dla banku, wymagałoby wprowadzenia równie restrykcyjnych kryteriów kwalifikujących do ich stosowania, w tym wymogu uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na stosowanie najbardziej zaawansowanej z nich, tj., zaawansowanej metody pomiaru, jak również na zmianę metody obliczania na metodę prostszą od dotychczas stosowanej. W szczególności korzystanie z tych metod byłoby dla kasy nadmiernie uciążliwe w porównaniu do korzyści, a w konsekwencji faktyczne zainteresowanie kasy tymi metodami byłoby niewielkie. Jak już wspomniano niższy poziom współczynnika wypłacalności kasy w porównaniu z bankiem, w zakresie ryzyka operacyjnego, został uwzględniony poprzez odpowiednią modyfikację metody obliczania tego współczynnika.

Opisany w projekcie rozporządzenia **sposób obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego** jest zbieżny z zasadami obowiązującymi bank przed

wprowadzeniem przepisów określonych w *dyrektywie 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych* (Dz. Urz. UE L 2006 Nr 177, str. 201), tj. określonymi w *dyrektywie Rady 93/6/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych* (Dz. Urz. UE L 1993 Nr 141, str. 1), z uwzględnieniem charakteru instytucji kredytowej, jaką jest kasa, poziomu wrażliwości na ryzyko i możliwego stopnia złożoności. Ponadto sposób zakłada, że kasa obowiązana będzie utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie 5%, a nie 8%, jak to ma miejsce w przypadku banku. Biorąc powyższe pod uwagę, zaproponowany sposób jest rozwiązaniem znacząco uproszczonym w porównaniu do zasad obowiązujących bank.

Paragraf 1 projektu określa przedmiot regulacji.

Paragraf 2 wprowadza słowniczek definiujący terminologię, którą posługuje się projekt rozporządzenia.

Paragraf 3 reguluje mechanizm obliczenia współczynnika wypłacalności jako pomnożony przez 100 ułamek, którego licznikiem jest wartość funduszy własnych, a mianownikiem jest suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka walutowego oraz ryzyka operacyjnego pomnożona przez 20.

Współczynnik wypłacalności = [wartość funduszy własnych / (wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego + wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego + wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego) x 20] x 100%

Paragraf 4 ust. 1 wskazuje jako zasadę generalną, że wyceny aktywów i pasywów bilansowych oraz pozycji pozabilansowych do wyliczania współczynnika wypłacalności dokonuje się zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz przepisami *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 99), o ile przepisy projektowanego rozporządzenia nie stanowią inaczej. W tym kontekście szczególnie ważne jest, aby wycena uwzględniała pomniejszenie aktywów o odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w *przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych*.

W **ust. 2** wskazano, że wielkości wyrażone w walutach obcych należy przeliczyć na walutę polską. Przeliczenie następuje według średniego kursu, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na dzień przeliczenia.

Paragraf 5 ust. 1 definiuje wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego jako 5% sumy aktywów ważonych ryzykiem oraz sumy udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego = 5% x (suma aktywów ważonych ryzykiem + suma udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem)

W **ust. 2** przedstawiono klasyfikację podmiotów w celu przypisania wag ryzyka poszczególnym kategoriom aktywów. Podmioty podzielono na cztery klasy.

W **ust. 3** zdefiniowano sumę aktywów ważonych ryzykiem jako sumę wartości poszczególnych kategorii aktywów pomnożonych przez przypisane im procentowe wagi ryzyka. Wyróżniono pięć wag ryzyka: 0%, 20%, 50%, 100% i 150%, wskazując, którym kategoriom aktywów zostały przypisane.

W **ust. 4** zdefiniowano sumę udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem jako sumę iloczynów ekwiwalentów bilansowych udzielonych zobowiązań pozabilansowych i odpowiadających im procentowych wag ryzyka, które zostały określone w **ust. 3**.

W **ust. 5** wskazano, że w przypadku gdy spłata uzależniona jest od podmiotu innego niż dłużnik, aktywom i udzielonym zobowiązaniom pozabilansowym przypisuje się wyższą z wag ryzyka przypisanych dłużnikowi albo temu podmiotowi.

W **ust. 6** podano sposób obliczania ekwiwalentu bilansowego udzielonego zobowiązania pozabilansowego jako iloczyn nominalnej wartości zobowiązania i procentowej wagi ryzyka produktu przypisanej mu zgodnie z przyjętą trzystopniową klasyfikacją.

W **paragrafie 6 ust. 1** wskazano, że wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego, oblicza się metodą wskaźnika. Przez ryzyko operacyjne rozumie się możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmującą również ryzyko prawne.

Ust. 2 określa sposób obliczenia średniej arytmetycznej potrzebnej do wyliczenia wskaźnika.

W **ust. 3** wskazano, że średnią arytmetyczną oblicza się na koniec roku obrotowego na podstawie wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów. Określono również sposób obliczenia średniej arytmetycznej jako iloraz sumy dodatnich wartości wyników oraz liczby lat z dodatnimi wartościami wyników.

Ust. 4 wskazuje sytuację, gdy dane finansowe nie zostały zbadane przez biegłego rewidenta, wówczas kasa wykorzystuje dane szacunkowe do wyliczenia średniej arytmetycznej. Natomiast po uzyskaniu opinii z badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, kasa niezwłocznie ponownie wylicza wskaźnik.

Ust. 5 wskazuje, że jeżeli wynik za którykolwiek z dwunastomiesięcznych okresów z ostatnich trzech lat obrotowych jest ujemny lub równy zero, nie uwzględnia się go w obliczeniach średniej arytmetycznej.

W **ust. 6** wskazuje się, że kasa do obliczenia wyniku wykorzystuje wartości pozycji rachunku zysków i strat kasy, ustalonych zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych*, i ustala wynik jako sumę tych pozycji, uwzględniając odpowiednio znak dodatni albo ujemny przypisany tej pozycji.

Ust. 7 określa katalog zamknięty pozycji rachunku zysków i strat, których nie uwzględnia się w wyniku.

W **ust. 8** określono sposób uwzględnienia przychodów z tytułu leasingu operacyjnego i leasingu finansowego w celu określenia wyniku.

W **paragrafie 7 ust. 1** wskazano, że wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowi 9,375% ww. wskaźnika, a w **ust. 2** przedstawiono wzór do jego wyliczenia.

Ust. 3 zawiera szczegółowe objaśnienia do wzoru.

W **paragrafie 8 ust. 1** określono sposób obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, który oblicza się jako 5% pozycji walutowej netto kasy – jeżeli pozycja walutowa netto kasy jest wyższa niż 2% funduszy własnych kasy. Jeżeli pozycja walutowa netto kasy nie jest wyższa niż 2% funduszy własnych, wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi zero.

W **ust. 2** określono zasady obliczania pozycji walutowej netto kasy w celu wyznaczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka walutowego.

Paragraf 9 projektu stanowi, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 stycznia 2014 r. Powyższy termin wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia związany jest z brzmieniem art. 93 ustawy, z którego wynika, że przepisy dotyczące wyliczenia współczynnika wypłacalności powinny wejść w życie po upływie 18 miesięcy od dnia jej ogłoszenia, tj. od dnia 26 lipca 2012 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), dlatego projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 *decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych* (98/415/WE) (Dz. Urz. UE L 1998 Nr 189, str. 446).

Stosownie do art. 24 ust. 6 ustawy, Minister Finansów wystąpi do Komisji Nadzoru Finansowego i Kasy Krajowej o wyrażenie opinii w sprawie projektowanego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia uzyskał opinię Ministra Spraw Zagranicznych, w której stwierdzono, że nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

W związku z art. 50 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) należy podnieść, że projektodawca nie przewiduje, aby projektowane przepisy miały wpływ na sektor finansów publicznych, w tym zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 5 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w ww. trybie.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania w ramach uzgodnień zewnętrznych do Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych. W trakcie uzgodnień zgłoszono szereg uwag do projektu, które zostały omówione podczas konferencji uzgodnieniowej. Zgodnie z ustaleniami konferencji uzgodnieniowej, nie została uwzględniona uwaga Kasy Krajowej dotycząca poszerzenia listy podmiotów klasy I o Kasę Krajową oraz fundusze rynku pieniężnego, gdyż w ocenie projektodawcy odpowiedni dla tej klasy poziom ryzyka posiadają wyłącznie Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski. Nie uwzględniono również propozycji Kasy Krajowej dotyczącej uzupełnienia wag ryzyka o kategorię wagi 75%, w której powinna znaleźć się część należności od członków kasy, gdyż w opinii projektodawcy waga ryzyka dla tej kategorii należności wynosi 100%. Natomiast uwzględniono zasadniczą uwagę Kasy Krajowej dotyczącą wysokości wskaźnika do obliczania wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego, który został obniżony z poziomu 15% do poziomu 9,375%. Ponadto uwzględniono uwagę Związku Banków Polskich wskazującą na potrzebę usunięcia wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia koncentracji zaangażowań, ze względu na uregulowanie ww. zagadnienia w ustawie.

3. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy. Rozporządzenie to bowiem jedynie precyzuje przepisy *ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Z uwagi na istotne znaczenie określenia sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności dla oceny sytuacji finansowej kas, przewiduje się, iż proponowane rozwiązania mogą wpływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie kas. Biorąc jednak pod uwagę, że przed objęciem działalności kas nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego kasy również zobowiązane były do spełniania określonych wymogów kapitałowych, przewiduje się, że proponowane rozwiązania w sposób ograniczony mogą wpływać na zdolność kas do konkurowania na rynku usług finansowych oraz funkcjonowania kas, jako pracodawcy.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Źródła finansowania wprowadzenia aktu normatywnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki sektora finansów publicznych.